

SZAKDOLGOZAT

Szelkó Péter András

**Debrecen
2010**

Debreceni Egyetem

Informatikai Kar

Webes alkalmazások összehasonlítása

Témavezető:

Dr. Tornai Róbert
egyetemi adjunktus

Készítette:

Szelkó Péter András
Gazdaságinformatikus

Debrecen

2010

Tartalomjegyzék

Bevezetés	4.
Mi is az a CMS rendszer és miért érdemes használni?	5.
Miért érdemes CMS rendszert használni?	6.
Mi a PHP?	6.
Webes alkalmazások	8.
A WordPress mint Content Management System	9.
Blogmotor vagy CMS?	9.
A WordPress jellemzői	9.
A WordPress felépítése	10.
Pár szó a Joomla! – ról	11.
Pár szó a Drupalról	12.
Összehasonlítások	14.
SEO webes alkalmazások	14.
WordPress SEO	14.
Joomla! SEO	17.
Drupal SEO	21.
A Pathauto modul	22.
A Global Redirect modul	23.
A metatags modul	23.
A xmlsitemap modul	24.
SEO webes alkalmazások konklúziója	25.
Képgaléria webes alkalmazások	26.
WordPress képgaléria webes alkalmazás	26.
Joomla! képgaléria komponens	28.
Drupal képgaléria modul	31.
Képgaléria webes alkalmazások konklúzió	35.
Kapcsolattartás: szavazás	35.
WordPress szavazás plugin	36.
Joomla! szavazás komponens	38.
Drupal szavazás modul	39.

Szavazás webes alkalmazások konklúzió	41.
Összegzés	42.
Köszönetnyilvánítás	43.
Felhasznált irodalom	44.

Bevezetés

Szakedolgozatom témája a CMS rendszerekhez írt webes alkalmazások ismertetése, és összehasonlítása. Az elmúlt évek során nagyon sok CMS rendszerrel találkoztam, illetve számos ilyen szoftvert használtam. Összehasonlítása alapomnak a WordPress nevű CMS rendszerhez megtalálható webes alkalmazásokat (más néven pluginokat) fogom tekinteni.

A WordPress-szel közel 4 éve foglalkozom, előtte nagyon sok CMS-t kipróbáltam, de mind támogatásban, mind a webes alkalmazások számában a WordPress volt a legmegfelelőbb. A legtöbb CMS-nél - ami majd ki is derül a szakedolgozatom későbbi részében - nem megy sajnos minden olyan zökkenőmentesen, mint ahogy elvárnánk, ami a WordPress-ben egy kattintás, többinél akár több órányi PHP programozással érhető csak el. A példákban arra törekedtem, hogy az adott célkitűzést programozás nélkül lehessen megoldani, mivel meglátásom szerint CMS-ek elterjedésének kezdeti sikerei abban rejlenek, hogy az átlagos számítógép felhasználók is tudják kezelni.

A kitűzött feladattól nagyon sokban függ, hogy melyik CMS-t érdemes használnunk, nem mindegyikhez készült olyan webes alkalmazás, ami az adott feladathoz jó lehet. Nem mindegy, hogy egy blog oldalt szeretnénk készíteni, vagy egy portfólió oldalt, ahol a képezelés a fontos, nem pedig a hírezés, kommentezés.

A dolgozatomnak célja az, hogy bemutassam a különböző alkalmazásokat, és ezáltal megkönnyítsem a választást. A pluginokat le is teszteltem a gyakorlatban, a WordPress-hez található webes alkalmazásokat pedig több éve használom.

Mi is az a CMS rendszer és miért érdemes használni?

"A tartalomkezelő rendszerek (angolul Content Management System, CMS) olyan szoftverrendszer, amely nem strukturált információk mint például az internetes portálok akár több felhasználó általi elkészítését, kezelését, és tárolását segíti. Továbbá gondoskodik a tartalmak strukturált megjelenítéséről, statisztikák készítéséről, kiegészítő funkciók integrálásáról. Strukturált információk dokumentumok közös elkészítését, kezelését, és azok strukturált megjelenítését a DMS (Document Management System dokumentum kezelő rendszerek) segítik. A CMS általában kereshetőséget, verziókövetést, és sok más szolgáltatást biztosít. Olyan, általában web alapú program, amely lehetővé teszi változatos adatok általában hypertext formátumban való dinamikus publikálását programozói tudás nélkül. A szó egyébként mindenféle rendszerezett, decentralizált publikálási feladatot ellátó programrendszerre vonatkozik. Ilyen értelemben véve tehát egy vállalati / egyetemi / bármilyen közösségi használatú számítógépes felület. A CMS-ek legfontosabb tulajdonsága a dinamizmus. A tartalmat, annak megjelenését megfelelő jogosultság esetén bármikor, bárhol meg lehet változtatni. Azokat a tartalomkezelő rendszereket, amelyekre ez nem érvényes, Document Management Systemnek (DMS) nevezzük.

A CMS rendszerek egy másik kiemelkedő funkciója a jogosultság kezelés. Ez a vezető, szerkesztő számára azt jelenti, hogy – szintén könnyen kezelhető adminisztrációs felületen – beállíthatja, ki mit láthat, mit szerkeszthet. Külön témaköröknek külön szerkesztője lehet. Például külön felhasználója lehet az álláshirdetések kezelőjének, miközben a marketing osztály módosítja a saját dokumentumait, válaszol a fórum bejegyzésekre, a kereskedők pedig frissítik az árlistákat.

Fontos még megemlíteni a moduláris felépítést. A CMS rendszerek számos elérhető funkciója mellett, saját pluginok, bővítmények is fejleszthetők és integrálhatók. Ezek a bővítések – az igények növekedésével – később is csatolhatók, ez lehetővé teszi az induló költségek alacsonyan tartását és a fokozatos bővítést a rendszer cseréje nélkül.

A CMS rendszerek fejlesztésű bonyolult, több emberes feladat. Egy CMS motort az esetek 99%-ban PHPban írnak meg, amihez kell egy adatbázis, ez általában MySQL szokott

lenni, mivel az ingyenes. Újabb funkciók miatt - illetve, hogy dinamikusabb legyen - szokás még Ajaxot is használni." [1]

Miért érdemes CMS rendszert használni?

A honlapon szereplő minden adat adatbázisban tárolódik, ezért azok jól kereshetőek, lekérdezhetőek, valamint az archiválásuk is egyszerűen megoldható. A honlapon szereplő oldalakon végzett módosítások visszaléptethetők előző verziókra, így hibás módosítások esetében sem következhet be adatvesztés, és a visszaállítás is percek alatt elvégezhető.

A tartalommenedzsment-rendszer használatához nincs szükség HTML-ismeretekre. Minden honlapba illeszthető elem felhasználóbarát adminisztrációs felületek segítségével vihető fel a rendszerbe, a szövegek formázása szabványos szövegszerkesztőben történik.

A rendszer egy böngészőablakon keresztül elérhető, ezért nincs szükség kliensoldali szoftverek telepítésére, ezek használatának megtanulására, csupán a web alapszintű ismerete szükséges. A tartalommenedzsment-rendszerekben a rutinszerű feladatok automatizálhatóak. Az adminisztrátori erőforrások mérsékelten, az operátori erőforrások radikálisan csökkenthetőek, így a feladatokat rövidebb határidővel lehet megvalósítani. Egyszerű és költségkímélő továbbfejleszthetőség. Bármilyen új igény felmerülése esetén egyszerűen bővíthető - új oldalak vagy menüpontok felvétele esetén akár a felhasználó által is. Hosszú távon lényegesen gazdaságosabb a tartalommenedzsment-rendszerrel a honlapok fenntartása és frissítése.

A CMS rendszereknek a legnagyobb előnye tehát, hogy az alapszintű számítógépes tudással rendelkező felhasználók is már használhatják, bekapcsolódhatnak az internetes közösségbe, napjaikban például már bárki elkezdhet blogot írni, csinálhat komplexebb dinamikus honlapot, ami pár évvel ezelőtt még elképzelhetetlen lett volna.

Mi a PHP?

"A **PHP** (Hypertext Preprocessor) az egyik legelterjedtebb webes programozási nyelv, ami mára általános célú nyelvvé nőtte ki magát. Ingyenessége, és széleskörű elérhetősége biztosítja a továbbra is folyamatosan növekvő felhasználói bázist számára. A nyelv

Magyarországon is egyre népszerűbb a részben magyar dokumentációnak, magyar könyveknek, levelezési listáknak és tanfolyamoknak köszönhetően. A PHP gyorsan tanulható, de a tapasztalt programozók számára is hatékony eszközöket nyújt, ezért érdemes vele megismerkedni.

A PHP oldalak elkészítésénél a HTML-t gyakorlatilag csak mint formázást használjuk, ugyanis ezen lapok teljes funkcionalitása a PHP-re épül. Amikor egy PHP-ben megírt oldalt akarunk elérni, a kiszolgáló először feldolgozza a PHP utasításokat, és csak a kész (HTML) kimenetet küldi el a böngészőnek. Ehhez egy ún. interpretert (értelmezőt) használ, amely általában egy külső modulja a web szervernek.

A PHP nyelv lényegében nagymértékű kiegészítése a HTML-nek, ugyanis rengeteg olyan feladat végezhető el vele, amelyre az ügyféloldali szkriptek nem képesek (vagy ha igen, korlátozottan). Ilyen pl. a bejelentkezés, az adatbázis kezelés, fájlkezelés, kódolás, adategyeztetés, kapcsolatok létrehozása, e-mail küldése, adatfeldolgozás, dinamikus listakészítés stb. Minden olyan esetben, ahol nagyszámú ismétlődő feladatsort kell végrehajtani (pl. képek listázása és linkelése, listakészítés stb.), ott ez a programnyelv nagyszerű segítség.

A PHP programok futhatnak közönséges (parancssori) programként is, nem HTML oldalba építve. Ezt azonban ritkán használják."^[2]

Webes alkalmazások

A CMS rendszereket úgy írták meg, hogy bármikor ki lehessen bővíteni, új funkciókkal ellátni. A webes alkalmazások pontosan ezt csinálják. Különböző CMS rendszerekhez írt, de azonos funkciót ellátó pluginok között nagy különbség lehet, a szakdolgozatomban erre fogok kitérni részletesebben.

Egy fejlettebb CMS rendszerhez nagyon sok, több száz, sőt akár több ezer plugint fejlesztenek(a WordPress-hez jelenleg 8149 plugint írtak). Ezeket különböző kategóriákba lehet besorolni, CMS-től függően általában ezek a meghatározó kategóriák:

1. SEO pluginek
2. Kép kezelők / galériák
3. Kapcsolattartás: szavazás
4. Komment kezelő pluginek
5. Statisztika
6. Tartalom és hír szolgáltatás bővítések
7. Adminisztrációt segítő kiegészítések

Ezek közül a 4-7. kategória alapvető szinten be van építve a vizsgált CMS-ekbe, viszont a SEO, képgaléria, szavazás pluginekkal nekünk kell kibővíteni a honlapunk tudását, így a szakdolgozatomban ezeket fogom jobban megvizsgálni.

Egy CMS-nek az erősségét a CMS-hez írt pluginok száma és minősége határozza meg. Ha nem foglalkoztunk még soha egy CMS-sel se, akkor sajnos könnyen belefuthatunk rosszul megírt pluginekbe, amik nem látják el hibátlanul azt a funkciót amire megírták, sőt akár biztonsági réseket is okozhatnak. Ezért bármikor egy új pluginnal bővítjük a honlapunkat, érdemes utána olvasni a leírásban, hogy melyik az aktuális verzió, illetve eddig milyen változtatásokat eszközöltek.

A WordPress mint Content Management System

"A WordPress egy elegáns, jó felépítésű személyes publikálási rendszer PHP és MySQL alapokon építve, a GPL licenc alatt kiadva. A b2/cafeelog hivatalos utódja. A WordPress egy friss szoftver, de gyökerei és fejlesztése egészen 2001-ig visszanyúlik. Reméljük, hogy a webes szabványokra és felhasználói tapasztalatokra fókuszálva egy olyan eszközt készíthetünk, ami semmi máshoz nem hasonlítható. A WordPress egy publikálási rendszer, mely a könnyű használatra, sebességre és felhasználói élményekre összpontosít. A WordPress egy aktív közösséggel rendelkezik, ami a nyílt forráskódú szoftverek szíve." [3]

Blogmotor vagy CMS?

A WordPress 2001 óta rengeteg változáson ment keresztül. Egyszerű blogmotorból igazi, komplex CMS lett. Korábban a WordPress-nek hírek posztolása volt a fő funkciója, most már akár aukciós honlappá, webshoppá is átalakítható, pár jól megírt bővítménnyel.

Napjainkban rengeteg honlapot fejlesztenek WordPress motorra, és ezekről a honlapokról szinte már senki se fogja megmondani, hogy WordPress-re épül, ha csak nem látja a PHP forráskódot (pl: www.mediafest.hu, www.clans.hu, www.erettsegi.com). Ez pontosan annak köszönhető, hogy nagyon könnyen alakítható a PHP kódja, és emiatt több ezer webes alkalmazás készült hozzá. Egy képgaléria megírása több napot, hetet is igénybe vehet, viszont a sok lelkes önkéntesnek köszönhetően mára több tucat készült a Wordpress-hez.

A WordPress jellemzői

A WordPress egy személyes publikálási platform, és olyan beépített funkciókkal rendelkezik melyek interneten való publikálást olyan könnyűvé és kellemessé teszi, amennyire csak lehet. Ha már találkoztunk egy Microsoft Office programmal, akkor a WordPress kezelőfelületén is kiigazodunk percek alatt, köszönhetően a beépített TinyMCE Editornak.

A WordPress a GPL licenc alatt áll. "A GNU General Public License (rövid neve GPL, magyarul: GNU Általános Nyilvános Licenc) egy általános célú nyílt forráskódú licenc,

amelyet a Free Software Foundation (FSF) tervezett a GNU projekt programkódjaihoz. A GPL leginkább elterjedt változata, a GPLv2 1991-ben készült, de 2007 nyarán megjelent a GPLv3 verzió is. A GPL a legelső, és egyben a legelterjedtebb valóban szabad licenc. A GPL nemcsak, hogy szorosan kapcsolódik a szabad szoftver mozgalomhoz, de ez alapozta meg a mozgalom sikerét is." [4]

A WordPress híres 5 perces telepítése nem múlható felül egyszerűségében és könnyű használhatóságában. Frissítése a mindenkori legújabb WordPress verzióra kevesebb időt vesz igénybe, mint a telepítés, illetve a biztonsági mentésnek köszönhetően, nem okozhatunk kárt a honlapunkban az új verzióra váltáskor.

Honlapunk módosításakor, vagy csak egy részének frissítésekor nem épül újra az összes oldal. Minden egyes alkalommal – amikor egy látogató lekér egy oldalt – azt az adatbázist és sablonokat használva hozza létre. Ez azt jelenti hogy az adott oldal vagy egy sablonjának frissítése olyan gyorsan módosítható, amennyire csak lehet és a szerver erőforrásainak minimális részét igényli csak. Egy nagyobb honlaponál mint amilyen hírportál, kritikus kérdés a terhelés, és nagyon fontos, hogy a CMS motor amit használunk, jól ossza be a szerver erőforrásokat, SQL lekérdezéseket.

A WordPressnek van magyar nyelvű oldala, és ehhez tartozik fórum is ami a <http://forum.word-press.hu/> internetes címen érhető el. Amennyiben nem egyszerű felhasználók vagyunk, hanem honlap fejlesztők, itt bármikor segítséget kaphatunk a többi önkéntes fejlesztőtől, ha elakadtunk.

A Packt Publishing nevével fémjelzett 2009 Open Source CMS Award nevű díj eredményhirdetésén, több mint 12.000 jelöltből, 23.000 szavazat alapján választották ki az abszolút győztesnek a WordPress-t. A nyeremény pedig nem kevesebb, mint 4.000 dollár.

A WordPress felépítése

A WordPress tartalomkezelő rendszer fájljai egy jól strukturált és egyszerű könyvtárszerkezetben találhatóak. Itt funkcióik szerint vannak különválasztva a fájlok.

A struktúra a következő:

- wp-admin
- wp-content
 - plugins
 - themes
 - uploads
- wp-includes

Wp-admin:

Ebben a mappában az adminisztrációhoz szükséges rendszerfájlok és függvényleírások találhatóak. A különböző webes alkalmazásokkal ezt a részt is lehet bővíteni.

Wp-content:

A felhasználó mappája. A [plugins] könyvtárba kell a webes alkalmazásokat bemásolni. A [themes] mappába kerülnek a különböző megjelenés sablonok, a plugins könyvtárba feltöltött pluginok mindegyik sablonnal kapcsolatba vannak. Az [uploadsba] kerülnek az adminisztrációs felületen keresztül feltöltött képek, zenék, videók.

Wp-includes:

A működéséhez szükséges függvények definícióit tartalmazó fájlok lelőhelye. ^[5]

Pár szó a Joomla! - ról

"A Joomla! PHP-ben írt nyílt forráskódú tartalomkezelő rendszer (Content Management System, CMS), mely a Mambo elágazásaként jött létre. A rendszer MySQL adatbázist használ az adatok tárolására. Tartalmaz RSS feed-et, híroldalt, blogot, fórumot, szavazást, naptárat, keresést és fordítást különböző nyelvekre.

A Joomla! szuahéli eredetű szó. A „jumla” fonetikus kiejtése, a jelentése pedig mindenki együtt, egy egészként. Azért ezt választották, mert ezzel fejezték ki a fejlesztők és a közösség elkötelezettségét a projekt iránt.

A Joomla! első verzióját (Joomla! 1.0.0) 2005. szeptember 16-án adták ki, ez a Mambo 4.5.2.3-as verziója volt új néven kisebb biztonsági és más típusú hibák javításaival együtt.

Két és félévi fejlesztés után, 2008. január 22-én jelent meg a Joomla! 1.5 stabil kiadása, mely a projekt új korszakának nyitánya. Mint alkalmazás, a Joomla! 1.5 a bővíthetőség, a használhatóság és internacionalizálás terén hatalmas lépés a Joomla! 1.0-hoz képest. A Joomla folyamatos fejlesztését eredményezi a 1.5.2 verzió 2008. március 24-i megjelenése is. Az új verzióban nagy előrelépésnek számít a szerver független dátumkezelés. A bővítmények építése az új alkalmazásprogramozási felületnek (API) köszönhetően sokkal könnyebb és gyorsabb. Az egyszerűbbé vált felhasználói kezelőfelület sok fölösleges kattintástól szabadít meg, és változtatások történtek a szövegekörnyezetben a webhely adminisztrátorai és kezelői számára. A kibővített karakterkészletek, a jobbról balra szövegirányú nyelvek támogatása, továbbá a felhasználói oldalon és az adminisztrációban előforduló statikus szövegek lefordítása teszi lehetővé a kiterjesztett internacionalizálást és világméretű használatot. Új lehetőség az elrendezések használata, a sablonparaméterek pedig teljes kontrollt biztosítanak a tervezőnek a webhely arculatában. A Joomla! kiadása a GPL licenc alatt történik."^[6]

Pár szó a Drupalról

"A Drupal szó a holland „druppel” szó angol fordítása, ami azt jelenti, hogy csepp. A név a drop.org weboldalról származik, aminek a kódja volt a Drupal alapja. Dries tulajdonképpen "dorp"-nak (falunak) akarta nevezni az oldalt, de elgépelte a szót és végül úgy gondolta, hogy ez jobban hangzik. A projekt 2000-ben kezdődött.

Tartalomkezelő rendszer

A Drupal alapmagja támogatja modulok illesztését, amelyek további funkciókkal bővíthetik az alaprendszert. A modulok széles választéka közül lehet böngészni: elektronikus kereskedelem, képgaléria, levelező funkciók stb.

A modulok felépítés, a dokumentáció, a tiszta forráskód teszi lehetővé a további funkciók írását PHP ismerettel rendelkezőknek.

Modulok

A Drupal kategóriakezelő rendszere (taxonomy) rendkívül testre szabható, bármilyen tartalom osztályba sorolható, amit az oldal adminisztrátora hoz létre. Ez egy olyan funkció, amely megkülönbözteti a többi hasonló rendszertől. A beállítás után a taxonomy modul automatikusan osztályozza az új tartalmat. Az árnyoldala ennek az előnynek az, hogy a konfigurálás már összetettebb. Több esetben sok időt vesz igénybe a jól kiépített konfigurálás.

Könnyű integráció valósítható meg a Drupal magja és a modulok között, melyek segítségével új funkciókkal lehet bővíteni az alaprendszert. A Drupal magja védelmet nyújt számos biztonsági problémára, mint például az SQL támadások.

Sminkek

A Drupal vizuális megjelenítését a theme-ek (magyarul sminkek) határozzák meg. A legtöbb Drupal sminket a PHPTemplate vagy az XTemplate nevű motor segítségével készítették, manapság a PHPTemplate szinte egyeduralkodó, bár más smink megoldások is használhatóak (például tisztán PHP alapú sminkek).^[7]

Összehasonlítások

SEO webes alkalmazások

A legtöbbünknek nem elég, hogy honlapja legyen, célunk az is, hogy megtaláljanak minket, lehetőleg minél többen. Így ha jó helyezést szeretnénk elérni, akkor honlapunkat optimalizálni kell. Általánosan elismert tény az, hogy a keresés eredményei közül az első 10-20 találatnál (tehát az első néhány találati oldalnál) többet ritkán nézünk meg. A kereső motorokra való optimalizálást Search Engine Optimizationnak (SEO) nevezzük. Rengeteg cég ezért több százezret kér el, hogy a honlapunkat átalakítsa, optimalizálja. Viszont ha CMS-sel dolgozunk, akkor rengeteg plugin között válogathatunk, ami segít nekünk a SEO-ban, és az ingyenesen hozzáférhetők között vannak nagyon jók.

A SEO-t és a honlapunk kialakítását jól át kell gondolni, ha olyan kulcsszóra akarunk optimalizálni ahol nagy a konkurencia (pl: webhosting, honlap készítés, hitel, befektetés szóra). Ha a honlapunkat úgy alakítjuk ki, hogy a SEO-t helyezzük szem elé, akkor az alábbi dolgokra kell odafigyelni:

- a honlap URLje
- title, meta, description, alt tagok használata
- H1, H2 tagok megfelelő alkalmazása
- sitemap
- permalinkek ("google" barát URLeK)
- honlapra mutató linkek, és azok minősége
- Google / Bing Webmaster Toolsban beregisztrálás

WordPress SEO

A legnagyobb SEO bővítménycsomag WordPress-hez az **All in One SEO Pack**. Ez a plugin jelenleg 1.6.10. verzióánál jár. Telepítése nagyon egyszerű, csak fel kell másolni FTP-n keresztül a [plugins] könyvtárba, majd az adminisztrációs felületen kell aktiválni. A bővítmény az alábbi internetes címről tölthető le: <http://wordpress.org/extend/plugins/all-in->

one-seo-pack/. A plugin futtatásához minimum 1.5 verziójú WordPress kell, a legújabb verzióval is tökéletesen működik.

A pluginnak a fontosabb funkciói:

- Fejlett URL kezelés
- Oldal navigációs linkek testre szabása
- Megnövelt biztonság (egyszer használatos számokkal)
- A title tag automatikus optimalizálása
- meta tagok generálása automatikusan
- Többször előforduló tartalom elkerülése
- Ha kezdők vagyunk, nem kell semmit beállítanunk, elég ha csak feltelepítjük, és már működik az egész
- Haladóként bármit finom hangolhatunk
- Minden meta, title, description tagok felülbíráhatunk
- Visszafelé kompatibilis a népszerűbb SEO pluginokkal, mint Auto Meta vagy az Ultimate Tag Warrior

A bővítményt miután aktiváljuk, az alapszintű optimalizálást megteszi a plugin, ezután jöhet a finomhangolás. Érdeemes megadni a kezdőlap title, description, keywords tagját (Home Title, Home Description, Home Keywords). Ezek csak a kezdő lapra lesznek érvényesek, a bejegyzések és az aloldalakra title, description, keywords tagját magától át fogja írni. Itt van a plugin a legnagyobb erőssége: csak meg kell adnunk, milyen formát használjon, és minden egyes aloldalunk, bejegyzésünk címe át lesz írva.

Amíg kezdőlapunk neve az lesz, hogy "Ez az én honlapom", addig az aloldalunknak már lehet ez a címe: "1. aloldal | Ez az én honlapom". Nem kell minden egyes aloldalunknál egyesével megadni a címet, hanem a plugin már le fogja generálni.

A címeket az alábbi formában lehet megadni a Post Title Format és a Page Title Format résznél: %post_title% | %blog_title% A post_title jelenti a bejegyzésünk címét, a blog_title a honlap címét. A közöttük szereplő "|" lesz az elválasztás, ezt tetszőlegesen lehet

módosítani bármire. Ezzel elértük, hogy minden aloldalnak és bejegyzésnek más címe legyen, ami a keresőoptimalizálásnál nagyon hasznos.

A Category Title Format, Archive Title Format, Tag Title Format, Search Title Format, Description Format, 404 Title Format, Paged Format ugyan így járhatunk el. A honlapunk ezáltal az összes title tagot átírhattunk, minimális HTML / PHP tudás nélkül is.

A beállítások között találjuk még a Use Categories for META keywords-t és Autogenerate Descriptions-t. Az Use Categories for META keywords-t érdemes bekapcsolni - mivel alapértelmezetten ki van kapcsolva. - így ha kategóriákba rendezzük az aloldalainkat, akkor a meta kulcsszavakba a kategória nevét is bele fogja írni a plugin. Az Autogenerate Descriptions bekapcsolásával megadjuk, hogy az oldal szövege alapján generálja le a plugin a Description részt. A honlapunk tartalmából felismeri a menüket, és csak a releváns szöveget fogja kiemelni. Pl.: <http://clans.hu/call-of-duty-2-cod2> - nél így fog kinézni: *<meta name="description" content="Nagy tudású webadmin: a szerveredet kényelmesen állíthatod a webadminből. Több fajta beépített mód, mindez egy kattintásra" />*

Amit be kell állítanunk még, azok a permalinkek, azaz URLelek kinézetét. Alapértelmezetten így néz ki egy link: <http://clans.hu/?p=123> Ez SEO szempontból nem jó, mivel ha rákeres valaki az adott oldalon lévő tartalomra, a ?p=123 nem lesz túl releváns. Szerencsére, az All in One SEO Packkal ez könnyen átírható, optimális formára. Ehhez be kell állítanunk az alábbi formázást: */%category_title%* és így a ?p=123 ez lesz: *<http://clans.hu/call-of-duty-2-cod2>* Ha valaki rákeres a "Call of Duty 2" kulcsszóra, akkor a honlapunk máris sokkal előrébb kerül a találati listában, köszönhetően annak, hogy átállítottuk a permalink formátumot.

Az All in One SEO Pack eddig ismertetett funkciói ingyenes elérhetőek. Létezik azonban fizetés változat is. A PRO változat 39\$ dollárba kerül, közel 8.000 Ft-t. Többet nem tud, mint az ingyenes verzió, a reklám rész lesz eltávolítva. Azzal, hogy a PRO verziót megvevessük, igazából a fejlesztőket támogatjuk.

Az All in One SEO Pack nagy hátránya, hogy a honlapunkhoz sitemapet nem generál le, ahhoz még egy külön bővítményt le kell töltenünk, mégpedig a **Google XML Sitemaps-t**. A pluginnt innen szedhetjük le: <http://wordpress.org/extend/plugins/google-sitemap-generator/>

Legalább 2.1 verziójú WordPress kell hozzá, míg az All in One SEO Packhoz 1.5, így erre figyelni kell, ha régebbi WordPresst használunk. Telepíteni a All in One SEO Packhoz hasonlóan kell, FTP-n történő felmásolás után, már tudjuk is aktiválni.

Aktiválás után használatra kész, csak rá kell kattintanunk a "build the sitemap" linkre. Google-t automatikusan értesíti az oldalunk változásáról. Minél jobb a honlap térképünk, a keresők annál hamarabb indexelik be az oldalunkat, ezáltal jobb helyet érünk el a találati listákban.

Joomla! SEO

Az egyik legfontosabb plugin a JoomSEO. A JoomSEO-val az alábbiakat hajthatjuk végre:

- oldalak title tagjának automatikus átírása
- meta contents, meta keywords tag automatikus generálása minden oldalra

Természetesen ezeket a beállításokat finomhangolni lehet az adminisztrációs részben. Beállítjuk, milyen hosszú legyen maximum a title tag, legyen-e generálva title tag, minimum karakterek száma a címben, meta tag minimum és maximum hossza, illetve azt is, hogy a kezdőlapon is érvényesek legyenek-e a beállítások, vagy csak az aloldalakon.

A title tagokat ugyan úgy meg lehet formázni, mint az All in One SEO-nál, minden oldal címét átnevezhetjük erre formára: *Aloldal címe | Honlap címe*

A WordPress-es All in One SEO Pack-kal ellentétben, itt megadhatjuk a "Rossz Szavak" és "Rossz Karakterek" listáját.

A "Rossz Szavak" listájánál azokat a szavakat adhatjuk meg, amiket SEO szempontnál nem érdemes használni (ezeket a szavakat a Google kiszűri amúgy is egy keresésnél, mert túl általános) .

Pár példa:

- about, an, are, as, at
- be, by
- can, com
- for
- from
- has, how

Hiába szerepelnek tehát egy oldalunkon ezek a szavak, a plugin ki fogja szűrni. Az All in One SEO Pack, nem tud ilyet, nem csak, hogy nem adhatjuk meg a listát, hanem beépítve sincsen egy szó se.

A "Rossz Karakterek" listája ugyan úgy működik, mint a "Rossz Szavak listája", pár ilyen karakter:

- 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 0
- < >
- & - , . ; :) (? !
- { } [] / ' " %

Viszont a plugin képessége itt ki is merül, sajnos mást nem lehet vele állítani. A plugin 2007-ben lett utoljára frissítve, így jó pár probléma merülhet fel a használata közben.

Egy egyszerű Archivum oldalnál az alábbi adatokat generálta le:

```
<meta name="keywords" content="Filter, Year,
Monthjanfebmaraprmyjunjulaugsepoctnovdec, , Archives" />
```

Az oldal HTML forrása az alábbi:

```
<input type="text" name="filter" value="" class="inputbox"
onchange="document.jForm.submit();" />
<select name="month" id="month" size="1" class="inputbox">
<option value="" >Month</option><option value="01" >Jan</option>
<option value="02" >Feb</option><option value="03" >Mar</option>
<option value="04" >Apr</option><option value="05" >May</option>
```

```
<option value="06" >Jun</option><option value="07" >Jul</option>  
<option value="08" >Aug</option><option value="09" >Sep</option>
```

A plugin nem vette figyelembe, hogy az oldalon az űrlap értékei nem relevánsak, egybemásolta a kulcsszavakat: "
Monthjanfebrmaraprmyjunjulaugsepoctnovdec"

Különböző fórumokon természetesen van leírás, hogy lehet kijavítani a hibát, de hivatalos, a fejlesztők általi támogatás már nem létezik.

Másik nagy hibája a pluginnak, hogy az UTF-8-t nem támogatja, pedig ez nagyon gyakori kódolás fajta már napjainkban. Erre is van megoldás, de egy átlag felhasználótól már nem várható el, hogy ilyenhez értsen, így pedig nagy hátrányba kerülhetnek.

A hiba javítása:

A JoomSEO.php 368-ik sorában a PHP kódot cseréljük ki erre:

```
$text = mb_strtolower($text, "utf-8");
```

Nem szabad elfelejtünk, hogy ettől a honlapunk SEO-ja még nem teljes, az URL-eket mindenképp módosítani kell.

Joomla! alatt erre nagyon sok plugin van, például:

- AceSEF
- sh404SEF
- JoomSEF Free

A Joomla! hivatalos oldalán - <http://extensions.joomla.org/extensions/site-management/sef> - a sh404SEF az ajánlott plugin, viszont az fizetős. Van ingyenes megoldás is, így szükségtelen kiadni rá pénzt meglátásom szerint, bár egy fizetős pluginnak egy előnye mindig megmarad: az ügyféltámogatás. Bármikor elakadunk, segítenek, nem magunktól kell rájönni a probléma megoldására.

JoomSEF Free pluginnál különös hibába futhatunk bele, ha nem vagyunk elég figyelmesek: a webes alkalmazásnak, közel 30-35 fajtája van, attól függően, hogy mihez szeretnénk használni, külön van a különböző komponensekhez, és ez igen megnehezíti a

választást (SectionEx, qContacts, ReMOSitory, RD RSS, Events Calendar). Feleslegesen túl van bonyolítva, és könnyen elveszhetünk a lehetőségek között, ezért ez semmiképp sem ajánlott.

Az AceSEF pluginnak van fizetős és ingyenes változata. A fizetős változat nem csak az URLeket alakítja át Google barátta, hanem elkészíti a sitemapet, megcsinálja a belső linkeket, és tikketes ügyfélszolgálatot biztosítanak. Viszont ami fontos - az URLek átalakítása - arra az ingyenes változat is alkalmas. Az ingyenes változatnál mindig meg fog jelenni a copyright, amit a licenz megvásárlásával lehet eltüntetni.

A plugin aktiválása után az URL-ekből ez lesz:

Eredeti URL:

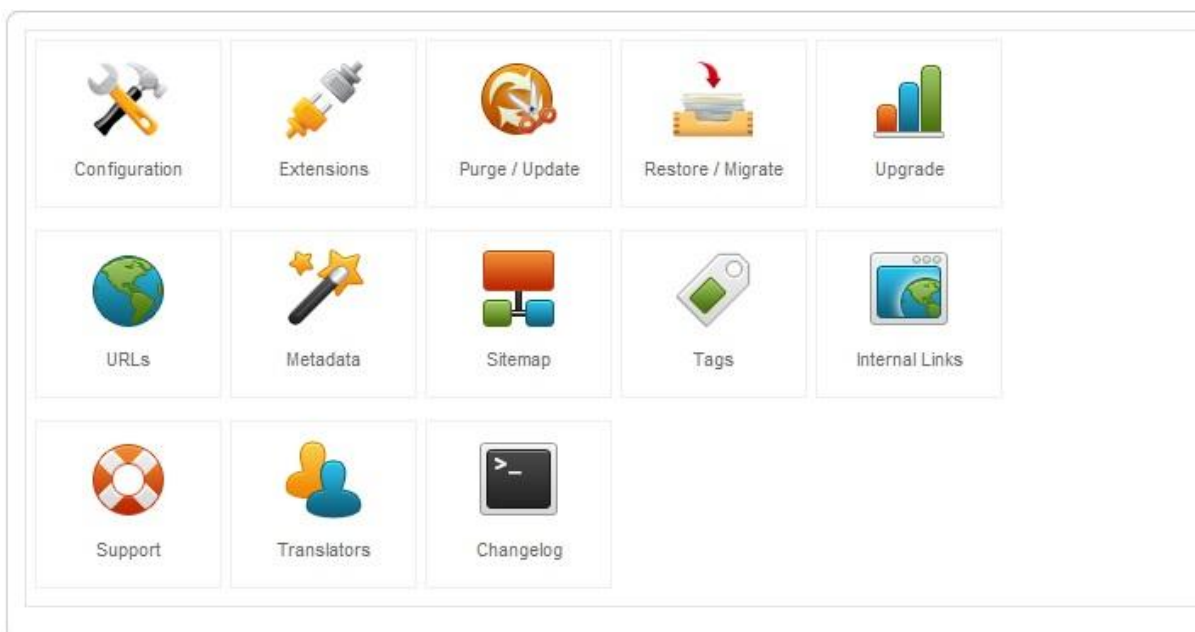
- http://joomla.clans.hu/index.php?option=com_content&view=archive&Itemid=2

Plugin bekapcsolása után:

- <http://joomla.clans.hu/szakedolgozat>

Így már sokkal könnyebben olvasható, Google által jobban indexelhető.

Az AceSEF plugin beállítás képernyője:

Ezek közül a beállítások közül, csak a legelsőt használhatjuk, amíg meg nem vesszük a licenstet.

Az alapszintű optimalizáláshoz, itt is kell sitemap, a Xmap plugin a legtökéletesebb. A hivatalos Joomla! bővítmény honlapon ez is megtalálható, elérhetősége: <http://extensions.joomla.org/extensions/structure-a-navigation/site-map/3066>

A bővítmény ingyenes elérhető, a WordPress-es Google Sitemap Generatorral ellentétben, egy dolgot nem tud: A Google-t és a Yahoo-t automatikusan értesíteni, ha frissül az oldalunk.

A plungról működés közben egy demot itt láthatunk, a készítőök oldalán: <http://joomla.vargas.co.cr/en/sitemap>

Minden oldalt legenerál, még akkor is, ha VirtuaMart webshop plugin fel van telepítve. Sok plugin - mint például a fentebb említett JoomSEF-nél - különböző kiegészítőket kell még feltenni, hogy mindig tökéletesen működjön. Szerencsére, az Xmap minden oldalunkat be tudja olvasni.

Drupal SEO

A Drupal-nál a webes alkalmazásokat modulnak hívják. A Drupal-nál - akár csak a WordPress-nél - core szinten támogatva vannak a Google barát URL-ek, azaz meg lehet formázni könnyen egy-egy oldalunk címét, külön modul feltelepítése nélkül. A Drupal-nál ezzel az a baj, ellentétben a WordPress-szel, hogy nem csinálja meg minden oldalra automatikusan, hanem minden oldalra külön nekünk kell megadni. Ez egy kisebb céges honlapon nem feltétlenül gond, ahol csak 10 - 20 oldal van, viszont egy nagyobb terjedelmesebb oldalnál, már semmiképpen se jó, ha mindig nekünk kell kézzel megadni a címet. ^[8]

A Drupal az URL-ek címét "path"-nek nevezi, ami az angol útvonal szó megfelelője. A URL "szépítő" modul is innen kapta a nevét: Pathauto

A Pathauto modul

A Pathauto modul ingyenesen letölthető a Drupal -hoz, telepítése egyszerű, a modult miután letöltöttük, be kell másolni a /modules/ könyvtárba, majd az adminisztrációs felületen aktiválni. Jelenleg a 6.1 verzió a stabil, a 7.x verzió még fejlesztés alatt van.

Aktiválása után, itt is elérhetjük, hogy az alapértelmezett URL egyből kereső barátok URL-ek legyenek.

Alapértelmezetten: <http://drupal.clans.hu/node/123>

Modul aktiválása után: <http://drupal.clans.hu/category/my-node-title>

Akárcsak a WordPress-es All in One SEO Pack-nál, a beállításokban itt is nagyon sok mindent meg lehet adni. A bőséges választék hátránya, pontosan itt van, hogy a készítők túlzásba estek a beállításokkal, és szinte mindent a felhasználóra bízunk, túlságosan részletekbe menően lehet mindent állítani, amit elsőre nem túl egyszerű értelmezni.

A jelenlegi 6.1 verziónál összesen 7 oldalnyi beállítás van, ami ahhoz képest soknak mondható, hogy csak az URL-eket tudjuk vele állítani.

Elsőre nehezen értelmezhető beállítások

▼ Forum path settings

Pattern for forums and forum containers:
[vocab-raw]/[catpath-raw]

[vid]
The id number of the category's parent vocabulary.

[vocab]
The vocabulary that the page's first category belongs to.

[cat]
The name of the category.

[tid]
The id number of the category.

[vocab-raw]
The unfiltered vocabulary that the page's first category belongs to. WARNING - raw user input.

[cat-raw]
The unfiltered name of the category. WARNING - raw user input.

[catpath]
As [cat], but including its supercategories separated by /.

[catpath-raw]
As [cat-raw], but including its supercategories separated by /. WARNING - raw user input.

[catalias]
URL alias for the category.

Bulk generate forum paths
Generate aliases for all existing forums and forum containers which do not already have aliases.

Create feed aliases
Also generate aliases for RSS feeds.

Keresőoptimalizálás szempontjából nagyon fontos még, hogy az oldalunkon ne szerepeljen ugyanaz a tartalom kétszer, ne legyenek halmozva a linkek. A WordPress ezt automatikusan javítja, van benne auto redirect, azaz ha ez volt a régi linkünk, hogy *http://clans.hu/?page=123* majd átállítottuk arra, hogy *http://clans.hu/call-of-duty-2-cod2*, akkor a WordPress a látogatót át fogja irányítani az új címre. A Drupal ezt nem tudja alapértelmezetten, ezért mindenképp fel kell hozzá rakni a Global Redirect modult.

A Global Redirect modul

Ez a webes alkalmazás azt csinálja, hogy minden oldallekérésnél megnézi, hogy létezik-e az adott kérésnek keresőbarát megfelelője, amit megadtunk az adminisztrációs részben (tehát mondjuk *node/123* álneve az, hogy */call-of-duty-2-cod2*) és ha igen, akkor egy 301 -es átirányítással oda irányít. Ezzel elértük, hogy keresőrobotok ne két külön URL-en érhék el az adott oldalt, amiért a keresőkben büntetés jár. Más beállítást nem igényel. Ezt a modult mindenképp fel kell rakni, ha használjuk a Pathauto-t.

Global Redirect beállítása

Mivel a honlap meta tagjait, sem a Pathauto, sem pedig a Global Redirect modul nem módosítja, ezért még a **metatags** modult fel kell telepítenünk.

A metatags modul

Korábban nodewords volt a neve, de egy idő után a készítő a sokkal hangzatosabb metatags névre nevezték át. Akár csak a WordPress-es All in One SEO Pack-nál is, ha ezt aktiváljuk, a honlap szövege alapján feltölteni a description és a keywords tagokat az

oldalunkon. Amennyiben szeretnénk itt is megadhatjuk kézzel, minden oldalon külön a keywords listát.

A megfelelő kulcsszó választás fontos, hogy minél jobban illeszkedjen a honlapunk tartalmához, bár ezeket a html elemeket egyre kevésbé veszik figyelembe a keresőmotorok, de ennek ellenére nem szabad elhanyagolni.

A Drupal-nál is külön fel kell telepítenünk még egy sitemap generáló modult, ehhez tökéletesen megfelel az **xmlsitemap**.

A xmlsitemap modul

Az xmlsitemap modul a sitemaps.org ajánlásainak megfelelő oldaltérképet készít és frissíti is azt folyamatosan a beállításoknak megfelelően, tehát nem kell mindig kézzel újrafrissítenünk. A WordPress-s Google Sitemap generátor nagy előnyét ez is megvalósítja, mégpedig, hogy változás esetén nem csak a sitemapünket frissíti, hanem a keresőket is értesíti erről automatikusan.

Automatikusan értesíti a keresőket

XML Sitemap

Configure behavior for search engines.

[Site map](#) [Search engines](#) [Additional](#)

Submission settings

Submit site map when updated.
If enabled, search engines will be notified of changes to the site map each time it is updated.

Submit site map on cron run.
If enabled, search engines will be notified of changes to the site map each time cron is run.

Log access.
If enabled, a watchdog entry will be made each time the site map is accessed, containing information about the requestor.

[▶ Google](#)

[▶ Yahoo!](#)

[▶ Ask.com](#)

[▶ Windows Live](#)

[Save configuration](#) [Reset to defaults](#)

Google Sitemappal ellentétben, itt a modul azt is naplózni fogja, hogy egy kereső beolvassa a sitemapünket, ez mindenképp hasznos, ha nyomon akarjuk követni, hogy teljesít az oldal, mennyire látják a keresők.

SEO webes alkalmazások konklúziója

A SEO-nál nem elég csak a pluginokat feltenni, meg egy jó szöveget írni a honlapunkra, a SEO ennél sokkal összetettebb, mindig át kell gondolni az egész honlapstruktúrát. Egy webes alkalmazás nem képes csodákra, viszont ha jól használjuk, akkor megkönnyíti a dolgunkat. Mint a példákban látható volt, a WordPress-nél nagyon jó a pluginok minősége, nagy tudásúak. Ennek köszönhetően egy alapszintű SEO-hoz - amivel már igen jó eredményeket lehet elérni - elég összesen 2 webes alkalmazást felrakni az All in One SEO Pack-ot és a Google Sitemap Generátort. Ezek mind ingyenesek, és könnyen átláthatóak, egy kattintással aktiválható minden. Hiába jól optimalizálható egy Joomla! ha az igazán jó plugin fizetős, vagy Drupal-nál, egy kereső barát URL-hez akár 6-7 oldal beállítást is át kell nézünk, mire jó lesz.

Mind Joomla!-hoz mind Drupal-hoz jóval több webes alkalmazást fel kell telepítünk, amire a kívánt hatást elérjük, ellentétben a WordPress-szel, ahova elég csak kettőt felrakni. Természetesen ha feltesszük, akkor elérhetjük ugyan azt a eredményt mint a WordPress-nél, de ez mindenképpen negatívum, hogy egyik CMS-hez sincs egy komplex, de mégis könnyen kezelhető SEO webes alkalmazás, mint a WordPress-hez. Minél több webes alkalmazást teszünk fel, annál többnél kell odafigyelni, hogy melyikhez jött ki új verzió, milyen frissítések vannak, esetleg biztonsági javítások.

Pár oldal, ami alatt WordPress és a tesztelt SEO pluginok futnak:

1. www.clans.hu - "Játékszerver bérlés" kulcsszóra első találat
2. www.pszichológus-debrecen.hu - Pszichológus Debrecenben keresésre első találat
3. www.olcsotarthely.eu - "Olcsó tárhely" kulcsszó esetén első találat

Egyik oldalnál se használtam fizetős Adwords-t, csak és kizárólag az ismertetett pluginokat. Az eredmény magáért beszél, jól vizsgáztak a webes alkalmazások.

Képgaléria webes alkalmazások

Miután sikeresen beállítottuk az alapszintű SEO-t a honlapunkra, érdemes a honlapunk funkcióit kibővíteni. Mindegyik CMS támogatja a képek beszúrását az oldalunkba egy kattintással, viszont amennyiben nekünk ez nem elég, vagy nem szeretnénk egyesével minden képet átméretezni, igazgatni, akkor egy képgaléria plugint mindenképp fel kell telepíteni. Szerencsére, ezekből is nagyon sok fajta van, mindegyik CMS-nél a legpopulárisabbat fogom kielemezni.

WordPress képgaléria webes alkalmazás

Az egyik legismertebb és legközkedveltebb képgaléria plugin a NextGen Gallery. A plugin letölthető a hivatalos oldalról, innen: <http://wordpress.org/extend/plugins/nextgen-gallery/> A plugint jelenleg is fejlesztik, az aktuális verziója 1.6.2.

A plugint elég csak felmásolni FTP-n a /plugins/ könyvtárba, majd az adminisztrációs felületen aktiválni. Egyéb beállítást FTP-n se igényel, nem kell a könyvtárak jogosultságát állítani chmod-dal. Ez nagyon fontos, mert ez nem minden webes alkalmazásnál természetes, és amennyiben a tárhelyszolgáltatóknál ez a funkció le van tiltva biztonsági okok miatt, úgy nem tudjuk egyáltalán használni az adott plugint.

Aktiválás után ajánlott egyből a magyar nyelvi támogatást is feltelepíteni, ehhez le kell külön tölteni a *nggallery-hu_HU.zip* nyelvi fájlt, viszont ezután már minden beállítsunk teljesen magyar lesz. A plugin kezdőlapján kapunk egy áttekintést, a meglévő galériáinkról, ha már van, illetve a szerver beállítások, hogy minden rendben van-e.

A galériánkban található képek megjelenítésére 3 féle mód van:

- **bélyegképek**- minden általunk feltöltött képet a plugin egyből lekicsinyít egy bélyegre, ennek a méretét pixelekből mi adhatjuk meg a beállításokban. Ha valaki a honlapon rákattint egy kis képre, a kattintás után már az eredeti nagyméretű kép fog megjelenni.

A galériánkat albumokba is rendezhetjük, amivel a galériánkat tudjuk csoportosítani, például "Szülinapok" album, amin belül vannak az egyes évek galériái.

A plugin támogatja a vízjeleket is, így nem kell nekünk külön még képszerkesztővel minden egyes képre rárakni. Alapértelmezettként a honlapunk címe jelenik meg a képeken, de természetesen ez bármikor megváltoztatható, tetszőlegesen szerkeszthető.

Nagyon fontos tulajdonsága még a pluginnak, hogy megadhatunk különböző szerepköröket, ezzel elkerülve, hogy ha többen szerkesztjük a honlapunkat, csak a jogosultak szerkeszthessék a galériát. A szerepköröket nagyon részletesen meg lehet adni, külön kezeli a címkék szerkesztését, album szerkesztését, stílusváltást, galériák létrehozását. Minden egyes szerepkörnél a WordPress-be beregisztrált felhasználók közül lehet választani, külön nem lehet itt felhasználót megadni, ezért a beállítások előtt mindenképp be kell regisztrálni a felhasználót, akinek a szerepkörét szeretnénk állítani.

Joomla! képgaléria komponens

Joomla!-hoz a legnépszerűbb képgaléria webes alkalmazás a Phoca Gallery, jelenleg a 2.2.3 verziónál jár, de a 3.0 verzió még béta állapotban van, de már tesztelhető. A Phocha Gallery letölthető a készítők honlapjáról, innen: <http://www.phoca.cz/phocagallery>

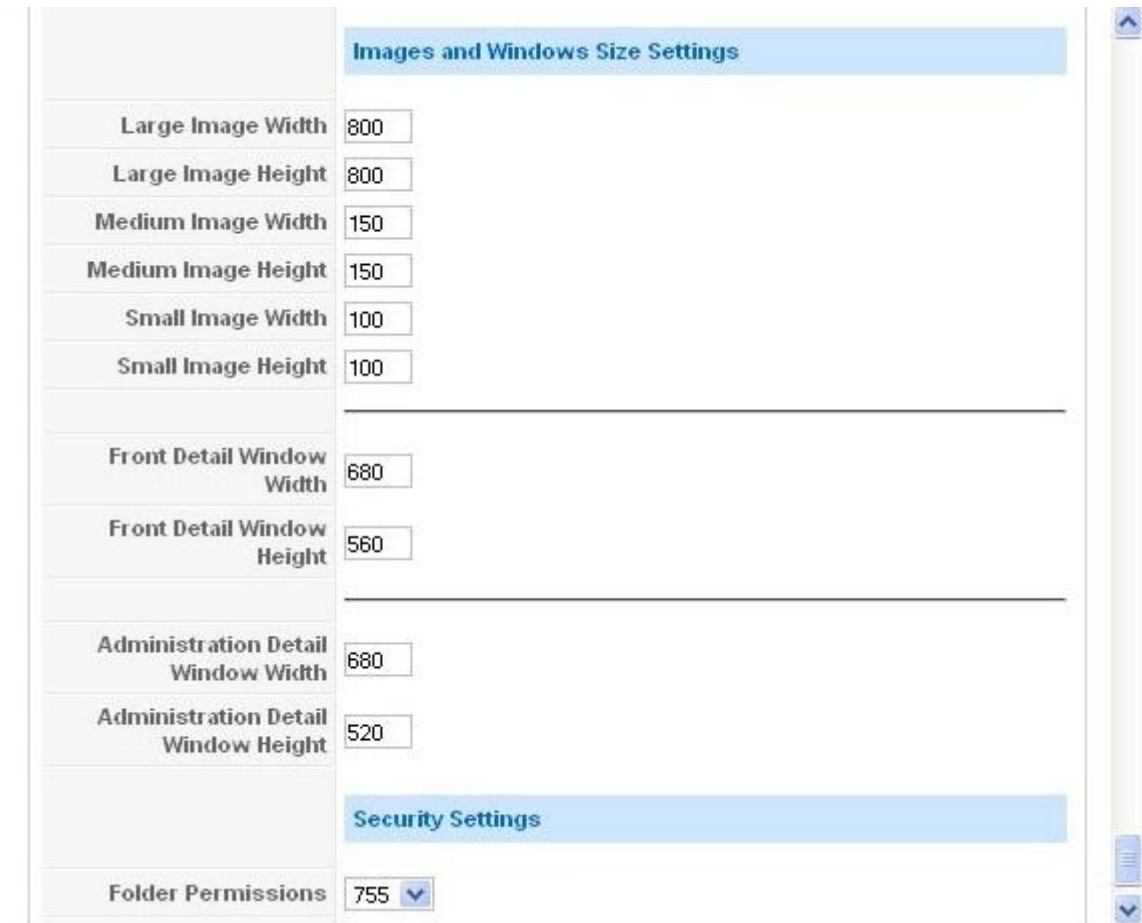
A Phocha Gallery automatikusan létrehozza a bélyegképeket feltöltés után, akár csak a WordPress-es NextGen Gallery, és több féle módon meg tudja jeleníteni. 3 féle bélyegképet különböztet meg:

- legkisebb - ez akkor ajánlott, amikor egy kategória képet (ikonját) akarjuk megjeleníteni
- közepes - kategóriában lévő képeket jelenítünk meg a honlapunkon és majd erre a képre kattintva előjön a közepes méretű bélyegkép
- SlideShow - megegyezik a NextGen Gallery-nál leírtakkal

A képek módosításhoz szükséges, hogy a GD library engedélyezve legyen a web szerveren, de ez minden web szerveren természetesennek számít már napjainkban. A

beállításokban minden megadható, ami csak a NextGen Gallery-nél, hátránya, hogy jelenleg, nem létezik magyar nyelvű fordítás a komponenshez.

Minden bélyegkép típusnak megadható a mérete:

The screenshot displays the 'Images and Windows Size Settings' section of the NextGen Gallery configuration. It features a table with various settings and their corresponding values:

Images and Windows Size Settings	
Large Image Width	800
Large Image Height	800
Medium Image Width	150
Medium Image Height	150
Small Image Width	100
Small Image Height	100
<hr/>	
Front Detail Window Width	680
Front Detail Window Height	560
<hr/>	
Administration Detail Window Width	680
Administration Detail Window Height	520
<hr/>	
Security Settings	
Folder Permissions	755

A jogosultságok itt is testre szabhatóak, megadhatjuk kik férhetnek hozzá az egyes kategóriákhoz. A komponens különlegessége, hogy a Google Maps interakciónak köszönhetően megmutathatjuk azt a helyet, ahol a egyes felvételeink készültek. Ez egy földrajzi helyekkel foglalkozó oldalnál nagyon hasznos lehet, és rengeteg időt spórolunk meg vele.

A plugin támogatja a vízjeleket, viszont nem ismeri a globális vízjelet, hanem minden galériához nekünk meg megadni mi legyen az vízjel. Amennyiben globális vízjelet akarunk használni, a PHP kódot kell szerkeszteni pár helyen:

1. Szerkesszük az **administrator/components/phocagallery/helpers** könyvtárban levő **phocagallery.php** fájlt (előtte célszerű biztonsági másolat készítése a fájlról).

2. A// Which Watermark will be used sor elé helyezzük el az alábbi sort:

```
$path=JPATH_ROOT.DS.'images'.DS.'phocagallery';
```

3. Kissé lejjebb a

```
$fileWatermark = str_replace($fileName, 'watermark-medium.png',  
$file_in);
```

sorban levő kódot cseréljük le (az eredetit tegyük megjegyzésbe és alá tegyük az újat)

```
$fileWatermark = $path.DS.'watermark-medium.png';
```

kódra illetve a

```
$fileWatermark = str_replace($fileName, 'watermark-large.png',  
$file_in);
```

sorban levő kódot

```
$fileWatermark = $path.DS.'watermark-large.png'; kódra.
```

A teljes kód így néz ki:

```
$path=JPATH_ROOT.DS.'images'.DS.'phocagallery';  
// Which Watermark will be used  
if ($thumbnailMedium) {  
// $fileWatermark = str_replace($fileName, 'watermark-medium.png',  
$file_in);  
$fileWatermark = $path.DS.'watermark-medium.png';  
} else if ($thumbnailLarge) {  
// $fileWatermark = str_replace($fileName, 'watermark-large.png',  
$file_in);  
$fileWatermark = $path.DS.'watermark-large.png';
```

4. Mentsük el, majd másoljuk vissza a tárhelyre, felülírva az ott levő fájlt.^[9]

A példánkban a watermark-large.png és watermark-medium.png lenne az a két fájl, amit ha nem módosítottuk volna a PHP fájlokat, akkor minden könyvtárba be kéne másolni. Ez sajnos elég nagy hibája a komponensek, hogy kihagyták belőle a globális vízjelet,

ellentétben a NextGen Gallery-vel, így ha olyan oldalunk van, amelyiken sok kategória van és azonos vízjelet akarunk használni, akkor a PHP kódot ajánlott mindenképp átszerkeszteni.

Drupal képgaléria modul

Drupal-hoz a legnépszerűbb képgaléria modul a Gallery, amivel a Gallery2 különálló webes alkalmazás tudjuk beágyazni ez azt jelenti, hogy nem elég a Gallery2 programot feltelepíteni, hanem kell hozzá a Gallery is, hogy a Drupal felismerje. Emiatt kilóg az eddig tesztek sorából, mivel különálló alkalmazás, de minden fórumon, minden oldalon ezt ajánlottak Drupal-hoz, ezért volt indokolt ennek a tesztelése.

Gallery2 feltelepítése:

A Gallery2 egy nyílt forrás kódú program, nemrégiben jelent meg a 3.0 verziója. A Gallery2 alkalmazást innen tölthetjük le: <http://gallery.menalto.com/downloads> A letöltött gallery-2.0.2-full.tar.gz kitömörítés után másoljuk fel FTP-n http://honlapunk_cime/gallery2/ könyvtárba. A Gallery2 nem támogatja safe-mode-ot, ezért csak olyan web szerverre tudjuk feltelepíteni, amelyiken a safe-mod ki van kapcsolva.

Amennyiben a webszerverhez van shell kapcsolatunk, akkor konzolból is feltelepíthetjük a Gallery2-t, Debian alatt ehhez két parancs kell:

1. lépés: *apt-get update*, ezzel frissítjük be a csomagkezelő listánkat, a sources.list-t.
2. lépés: *apt-get install gallery2*, ezzel letöltjük és feltelepítjük a Gallery2-t.

Bármelyik megoldást is választjuk, a telepítés során meg kell adnunk a MySQL adatokat, ajánlott ugyanabba az adatbázisba feltelepíteni, ahova már előzőleg a Drupal-t feltelepítettük. Az egész telepítés 13 lépésből áll, de ha minden rendbe van és elfogadjuk az alapértelmezett beállításokat, akkor körülbelül 5 perc alatt végzünk is az egészszel.

Gallery 2 telepítés közben

Storage Setup

Gallery needs a directory to store your images. The directory we chose for you will work, but its location or current name does not provide maximum security. Either select a new directory outside of the **document root** directory or add a random string to the end of the directory name (e.g. g2data_7ed0b5a797).

For maximum security you should pick a directory that is not web accessible. If this is not possible, specify a randomized name for this directory.

If you're using a modern browser, we'll try to autocomplete any path you enter here. So if you're having trouble finding the right path to your g2data directory, try experimenting with paths in the text box below and see what completions it provides for you.

Directory path:

Your webserver needs to be able to write to this directory. To get it working, you can follow these examples.

Note: these are only examples! You may find that they don't work quite right on your system.

Unix (with shell access)

```
$ mkdir /home/globe/public_html/gallery2/g2data
$ chmod 777 /home/globe/public_html/gallery2/g2data
```

Unix (with ftp access)

Note that ftp servers and clients vary so these instructions may not work for you. Consult the manual for your FTP client or talk to a system administrator for help with this if you have problems.

```
ftp> cd /home/globe/public_html/gallery2
ftp> mkdir g2data
ftp> chmod 777 g2data
```


For information on how to secure your Gallery storage directory, please read the Security Guide.

Forrás: <http://drupal.org/files/issues/>

Gallery telepítése

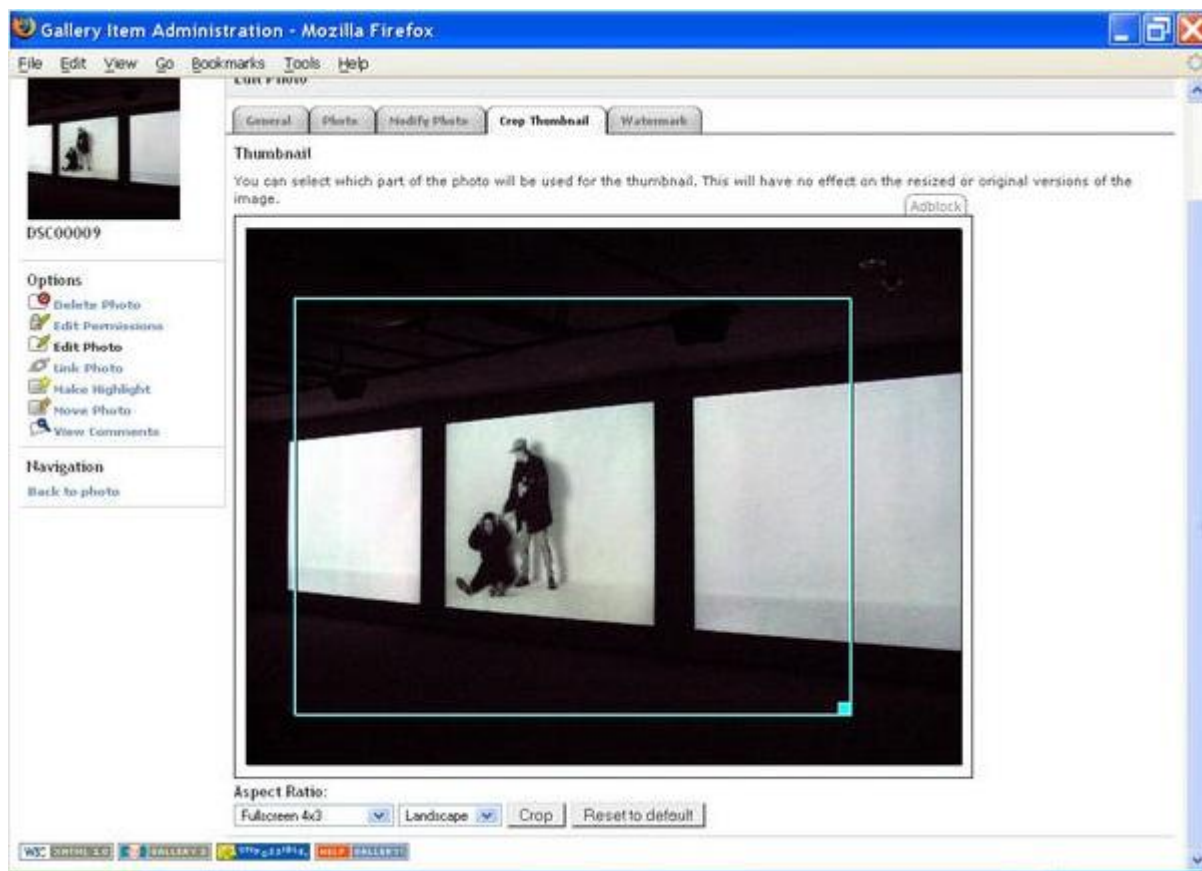
Miután feltelepítettük a Gallery2-t, le kell töltenünk a Gallery modult Drupal-hoz, hogy tudjuk használni. A modul innen tölthető le: <http://drupal.org/project/gallery>

Feltelepítéshez és aktiváláshoz egyszerűen a modul fájljait felmásoljuk a modules/gallery könyvtárba FTP-n keresztül, majd szokásos módon telepítjük a Adminisztráció / Modulok menüpont alatt. Ezek után már el is kezdhetjük beállítani ehhez lépünk be az Adminisztráció / Beállítások/ Gallery menüpontba. Itt meg kell adni a Gallery2 elérési útját, ami a http://honlap_cime/gallery2 címen érhető el. A felhasználók kezelését a Gallery modul érdekesen kezeli, ellentétben a NextGen Gallery-val. Ugyanis minden olyan esetben, amikor

egy már a Drupal-ban létező felhasználó tartalmat szeretne létrehozni a Gallery2-ben, akkor ha még nem létezik a képgalériában a felhasználó, akkor létrehozza azt, így a felhasználóink két különböző helyen is adminisztrálva lesznek. A Drupal adminja (melynek 1-es az id-je) kitüntetett helyzetben van, a Gallery modul a Gallery2 adminisztrátoraként azonosítja őt, függetlenül az adminisztrátor nevéől (mert id alapján azonosít), ezáltal nem csak a Drupal-ban hanem a Gallery2-ben is teljes jogkörrel fog rendelkezni, a többi felhasználó jogosultságát pedig mi magunk állíthatjuk.

Akárcsak a Phoca Gallery vagy a NextGen Gallery, a Gallery2 is átméretezi automatikusan feltöltött képeinket, ha beállítjuk a bélyegképek méreteit, viszont itt importáláskor meg tudjuk adni, hogy a képeknek milyen legyen a minősége, ezáltal tudunk takarékoskodni a tárhellyel. A Gallery2 támogatja a **Image Magick** PHP bővítményt, így ezzel tudjuk a képeinket manipulálni, ennek a bővítménynek a használata nincs beépítve semelyik gépgalériába se. A képek kommentezését, illetve a szavazást is támogatja.

Képlevágás a Gallery2-vel

Forrás: <http://gallery.menalto.com/gallery/screenshots/screenshots/thumbnail.jpg>

Az alap képgaléria funkciókon túl, a Gallery2 nem csak a képmanipulációt támogatja, hanem a Google Ads-ok beépítését is a honlapunkra. Ennek a menete pár lépésből, a következő példában az oldalunk header részébe illesztünk be egy Google hirdetést:

- Kapcsolódjunk fel FTP-re, majd hozzunk létre egy 'local' mappát az aktuális témánk könyvtárában. Amennyiben a Carbon nevű témát használjuk, erre nincs szükség, mivel abba be van építve az AdSense kezelés.
- Hozzunk létre egy új .tpl fájlt **a/gallery2/themes/matrix/templates/local/** -ban. Ennél a példánál a témánk neve: matrix A .tpl kiterjesztésű fájlt legkönnyebben Jegyzetömbbel lehet létrehozni.
- A létrehozott fájl neve legyen **adsense.tpl**.
- Az előbb létrehozott adsense.tpl fájlba írjuk be az alábbi kódot:

```
{php}
$adcode = <<<END
Google Adsense kódunkat ide szúrjuk be
END;
echo $adcode;
{/php}
```

- Fontos, hogy a két END tagot a PHP kódnál semmiképp se írjuk át, annak így kell maradnia. Ez a heredoc szintaxis.
- Ha ezzel végeztünk, akkor másoljuk át/**gallery2/themes/matrix/templates/theme.tpl** fájlnkat, a következő könyvtárba: **/gallery2/themes/matrix/templates/local/** majd Jegyzetömbbel nyissuk meg az átmásolt fájlt: **/gallery2/themes/matrix/templates/local/theme.tpl**
- A logo sor után de a</div> tag előtt, írjuk be ezt a kódot:

```
{if $theme.pageType == 'album' || $theme.pageType == 'photo'}
{g->theme include="adsense.tpl"}
{/if}
```

Ezzel készen is vagyunk, a honlapunk header részében ezután meg fog jelenni a beillesztett Google Adsense kód. ^[10]

Képgaléria webes alkalmazások konklúzió

A képgaléria pluginoknál az alapfunkcióban nincs már nagy különbség: természetesnek mondható a végtelen számú album kezelés, képek feltöltése FTP-n vagy böngészőn keresztül, kép automatikus átméretezés, SlideShow-ba rendezés, a képek megjelenítésére különböző effektek használata, jogosultság kezelés. Bármelyik CMS-hez tartozó képgaléria alkalmazást is nézzük, ezeket már mindegyik támogatja. A WordPress-es NextGen Gallery tud a három közül a legkevesebbet, de amit elvárhatunk egy képgaléria kezelőtől, azon belül mindent tud.

Mind a Phoca Gallery mind a Gallery2 már ki akar tűnni az egyszerű képkezelők közül, ezért is jelent meg több új funkció is, mint például a Google Maps, YouTube vagy a Google Ads támogatás. Mind a 3 webes alkalmazást folyamatosan fejlesztik, viszont mivel a Gallery2 különálló alkalmazásként is használható, ezért ennek van a legnagyobb jövője.

Amennyiben olyan honlapot szeretnék létrehozni, ahol elsődlegesen a képkezelés a fontos - például egy portfólió oldal - mindenképp a Gallery2-t érdemes választani.

Kapcsolattartás: szavazás

Ha a honlapunkat már optimalizáltuk, feltöltöttük tartalommal, kiválasztottuk és beállítottuk a nekünk legjobban tetsző képgalériát, akkor előbb utóbb eljutunk arra pontra, hogy visszajelzést szeretnénk a látogatóinktól. Ennek a legegyszerűbb módja a szavazás.

Szavazást kiírni bármiről lehet, akár arról, hogy mennyire tetszik a honlapunk a látogatóknak, akár arról, hogy kinek milyen kedve van. A szavazások kérdéseiben és számában a lehetőségek korlátlanok. Arra mindig ügyelnünk kell, hogy a kérdést egyértelműen fogalmazzuk és, és minden szóba jöhető választási lehetőséget feltüntessünk a válaszok között.

WordPress szavazás plugin

Legismertebb szavazáskészítő WordPress bővítmény a **WP-Polls**. Használata és kezelése nagyon egyszerű.

A plugin telepítése:

A webes alkalmazást innen tölthetjük le: <http://wordpress.org/extend/plugins/wp-polls/> A plugin FTP-n keresztül felmásoljuk a /wp-content/plugins könyvtárba. Ezután csak be kell kapcsolnunk a WP-Polls plugin a Vezérlőpultban, és már a bővítmény használatra kész. Fontos, hogy a permalinkeket ezután be kell frissíteni, ehhez válasszuk ki Beállítások - Permalink menüpontot majd kattintsunk a Beállítások mentésére, és készen is vagyunk.

Telepítés és bekapcsolás után kapunk egy új menüpontot a Vezérlőpult aljára *Polls* néven, ahol elvégezhetjük a szükséges beállításokat. A WP-Polls hivatalosan nem támogatja a több nyelvűséget, de van rá lehetőségünk, hogy átváltssuk magyarra. A magyar nyelvi fájlt innen tudjuk letölteni: http://adsr.hu/pub/wp-polls-hu_HU.zip majd a plugin könyvtárába kell bemásolni. Most már minden magyar lesz, a WP-Polls menüpont is átváltozik Kérdőívekre.

Kérdőív hozzáadásnál megadhatjuk mi legyen a kérdés és a válasz. A válaszok számában nincs korlátozás, bármennyi lehet. Beállíthatjuk, hogy csak egy válasz legyen, vagy több, ha pedig több, akkor megadhatjuk számszerűen mennyi legyen. Fontos újítás több alkalmazással szemben, hogy nem csak azt adhatjuk meg, hogy mikortól legyen aktív a kérdőív, hanem azt is, hogy mikor legyen lezárás. Így ha például egy szavazást csak egy hétig akarunk kiírni, akkor nem kell azzal törődnünk, hogy figyeljük a naptárat, hogy mikor jár le, hanem a plugin ezt automatikusan megteszi helyettünk.

A Kérdőív Beállítások menüpontban találjuk a fontosabb tulajdonságokat, pár fontosabb beállítás ezek közül:

- Kérdőív válaszok rendezési elve és módja
- Kérdőív eredmények rendezési elve és módja
- Ki szavazhat
- Kérdőívek száma oldalanként

A WP-Polls kezelése

Kérdőívek							
ID	Kérdés	Válaszadók összesen	Megnyitás dátuma/ideje	Lezárás dátuma/ideje	Státusz	Művelet	
1	Megjelenítve: How Is My Site?	0	2010. november 21. vasárnap @ 20:26	Nem avul el	Nyitott	Log-ok	Szerkesztés Töröl

Polls Stats:

Kérdőívek összesen:	1
Kérdőívek válaszai összesen:	5
Válaszok összesen:	0
Válaszadók összesen:	0

A WP-Polls-ban van jogosultság kezelés, megadhatjuk ki szavazhat:

- csak vendégek
- csak regisztrált felhasználók
- regisztrált felhasználók és vendégek

Egy szavazásnál nem csak arra kell ügyelnünk, hogy ki szavazhat, hanem arra is, hogy hogyan lehet leadni egy - egy szavazatot. A szavazatok logolása történhet IP alapján, cookie alapján, vagy felhasználói név alapján. A cookie és IP naplózással csökkenthetjük a legkisebbre az esélyét annak, hogy valaki az akaratunkon kívül többször szavaz. Természetesen megadhatjuk a cookie-k lejáratási idejét.

Egy kész szavazást egy bejegyzésbe vagy oldalba, illetve az oldalsávba is illeszthetünk. Mind egy bejegyzésbe, mind az oldalsávba beilleszthetjük egy kattintással, mert aktiválás után, lesz egy új widgetünk WP-Polls néven, illetve a szerkesztő felületen megjelenik egy új ikon, amivel egy kattintással beszúrhatjuk. A beállítások menüpontban ezt felülbírálnak, és megadhatjuk, hogy ha több kérdőívünk van, akkor véletlenszerűen jelenjen meg, vagy éppen a legfrissebb szavazás legyen az aktív.

Joomla! szavazás komponens

A Joomla! alpból rendelkezik szavazás komponenssel, de ennek a lehetőségei igen limitáltak: azon kívül, hogy létrehozhatjuk a szavazás témáit és válaszokat, mást nem lehet beállítani, ráadásul csak 12 választ adhatunk hozzá legfeljebb. Ezt az komponenst bővíti ki a **PollXT**. Ez a legkedveltebb szavazás webes alkalmazás Joomla!-hoz. A hivatalos oldalról letölthető: <http://extensions.joomla.org/extensions/contacts-and-feedback/polls/2183>

Letöltés után az Extension menüben tudjuk telepíteni, telepítés után már használatra kész. A PollXT-t 2009. májusában frissítették utoljára, de hibátlanul működik a legújabb Joomla!-val. A PollXT-vel már elérjük azt, amit egy szavazás pluggingintól elvárhatunk:

- végtelen számú szavazás
- végtelen számú választási lehetőség
- jogosultság kezelés (csak a regisztráltak tudjanak szavazni)
- szavazatok rendezési elve
- IP és cookie szerinti naplózás
- eredmény kijelezés szavazás után

PollXT beállítási lehetőségek

Footer

Show no. of Voters: Yes

Behaviour

Voting allowed from: 0000-00-00 to: 0000-00-00

Time from: 00:00:00 to: 00:00:00

Multiple Voting: No

Only logged on users: No

If voting is not allowed show: Results

After Voting go to: Results

Wrap options after: characters

Collapse Questions: (..)

Alternative Text for Voting Button:

Vote again after: 0 minutes

Show error message: No

URL:

Forrás: <http://lh4.ggpht.com/>

A beállítások megegyeznek a WP-Polls-al egy nagy különbség van: miután létrehoztunk egy szavazást, a szavazási idő kezdetét mindig be kell állítanunk különben nem lesz aktív. A WP-Polls-nál a szavazás mindig aktív lesz, még akkor is ha nem adunk meg kezdési időt, itt viszont nem, ezért erre érdemes ügyelni.

Két nagy hiányossága van ennek a webes alkalmazásnak a WordPress-es WP-Polls-al szemben: jelenleg nem létezik hozzá magyarosítás, illetve maga a plugin ingyenes, de ha a kézikönyvet le szeretnénk tölteni, azért már fizetnünk kell 2 Eurót. Ez az összeg csak jelképes, ezzel is a fejlesztőket támogatjuk, akárcsak az All in One SEO Pack-nál.

Drupal szavazás modul

Akárcsak a Joomla!-nál, a Drupal is rendelkezik beépített szavazás modullal. Viszont mivel ennek is korlátozottak a lehetőségei, ezért ajánlott mindenképp feltelepíteni az **Advanced Poll** modult. Ha már előtte létrehoztunk szavazást a beépített modullal, egy kattintással átkonvertálhatjuk azokat az Advanced Poll-ba, így nem veszítünk el semmit és nem kell még egyszer létrehozni. Támogatja ugyan azokat a funkciókat, amit az eddig ismertett szavazás modulok, de azokon túlmenően még vannak olyan beállítási lehetőségek amiket csak itt találunk meg:

- **Vote management:** nem csak megnézhetjük, hogy melyik látogató mire szavazott, illetve törölhetjük a szavazatot is, hanem magát a szavazási lehetőséget is lekorlátozhatjuk a felhasználók egy részére.
- **Time management:** a szavazás megnyitási és zárási idején kívül, itt azt is megadhatjuk, hogy mikor jelenjen meg a végeredmény.
- **Choice management:** használhatjuk a write-in szavazási lehetőséget, ahol maguk a szavazók adhatják meg, hogy mire vagy kire szeretnének szavazni.

Ami újdonság még a WP-Polls-hoz képest, hogy megadhatjuk a szavazás módját:

- egyszerű szavazás (Basic voting)
- Jóváhagyásos szavazás (Approval Voting)

- Borda számlálás (Borda Count)
- Azonnali többfordulós szavazás (Instant-Runoff Voting)

Egyszerű szavazásnál, az a győztes aki legtöbb szavazatot kapta, egyszerre csak egy szavazatot lehet leadni.

A jóváhagyásos szavazásnál bármennyi szavazatot leadhatunk, de egy jelöltre legfeljebb egyszer szavazhatunk. A győztes az a jelöl (választási lehetőség) lesz, ami a legtöbb szavazatot kapta.

A Borda számlálásnál mindenkire kell szavazni, viszont a szavazatunkkal a jelölt sorrendjét kell megadni, hogy a többi jelölthöz képest, hova rangsoroljuk. A helyezésekhez majd pontokat társítunk, és a legtöbb pontot kapott jelölt a győztes. Például amennyiben öt jelöltünk van, akkor ahányszor valakit első helyre preferáltak, annyiszor öt pontot kap, amennyiben második helyre abban az esetben 4 pontot kap és így tovább.

Rangsorolás

Ranking	Candidate	Formula	Points
1st	Andrew	(n)	5
2nd	Brian	$(n - 1)$	4
3rd	Catherine	$(n - 2)$	3
4th	David	$(n - 3)$	2
5th	Elizabeth	$(n - 4)$	1

Forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/Borda_count

Az azonnali többfordulós szavazásnál a preferencia sorrendünket kell megadni, melyik jelöltet, hányadik helyre soroljuk, de nem kötelező mindenkihez helyezést társítani. Első körben megnézzük, ki kapta meg a legtöbb első helyezést. Abban az esetben ha nem szerezte meg senki a szavatok többségét, kiejtjük azokat a jelölteket akik a legkevesebb szavazatot kapták, és majd ezután újraszámoljuk a szavazatokat. Ezt addig folytatjuk, míg az egyik jelölt (vagy szavazati lehetőség) meg nem szerezte a döntő többséget.

A plugin első verziója 2006-ban jelent meg, a legfrissebb változat 2010. szeptemberben jött ki, ami tökéletesen működik a legújabb Drupal verzióval, a régi Drupal verziók már nem is támogatottak.

Szavazás webes alkalmazások konklúzió

Mind a 3 CMS-hez nagyon jó szavazás pluginokat lehet találni az interneten, amik ingyenesek is. Amennyiben egy egyszerűbb szavazást szeretnénk indítani, a beépített Joomla! és Drupal szavazás modul tökéletesen megteszi. WordPress-nél jelenleg egyáltalán nincs beépített bővítmény erre, ezért mindenképp le kell töltenünk egyet. Amennyiben viszont a különálló webes alkalmazásokat nézzük, a WordPress erőssége megint megmutatkozik: feltelepítjük és működik. Mint az összes többi WordPress-nél vizsgált plugin könnyen átlátható és kezelhető. A Joomla! PollXT-nél sok időnk elmehet azzal, mire rájövünk, hogy miért is nem jelenik meg a szavazásunk: meg kell adni a szavazás kezdeti időpontját. Ez olyan apróság amit a WP-Polls-nál természetesnek veszünk, és emiatt könnyen kezelhető, mert minden úgy működik, ahogy elvárjuk. A WP-Polls-nál külön kiemelendő, hogy a pluginnal nem csak egy oldalon lehet szavazni, hanem egy kattintással bármelyik sidebar-ba elhelyezhetünk szavazást, mivel widgetként is megkapjuk. Ez természetesen megoldható Drupal-nál és Joomla!-nál is, de csak PHP kódolással.

A Drupal szavazó modulja kiemelkedik azzal a tulajdonságával, hogy megadhatjuk, milyen módon szavazunk: egyszerű, jóváhagyásos, Borda számlálás vagy azonnali többfordulós szavazás. Ezt se a WordPress se a Joomla! egyik szavazás pluginja se tudja. De ez az előnye egyben egy hátrány is, mivel az nincs sehol se leírva melyik szavazás, hogyan működik, és egy Borda számlálásról vagy egy azonnali többfordulós szavazásról mindenképp jó lett volna legalább példákat beépíteni. Ezt leszámítva, nagyon hasznos, hogy a készítő ezt a funkciót is beépítették, reméljük nemsokára a WordPress szavazásba is bekerül ez.

Összegzésképpen mind a 3 webes alkalmazásról elmondható, hogy ellátjuk a feladatukat, de mindenképp oda kell figyelni, hogy mindent jól állítsunk be a helyes működéshez, illetve ha az oldalunk külön a szavazásról szól - például egyetemi választás - akkor érdemes mindenképp a Drupal féle Advanced Poll-t választani, ha többféle szavazási módot szeretnénk.

Összefoglalás

Dolgozatom célja a három legnagyobb népszerűségnek örvendő CMS rendszerhez írt webes alkalmazások bemutatása és tesztelése volt. A webes alkalmazásokat és a CMS-eket a www.clans.hu tárhelyén teszteltem, a tárhelyen PHP 5 és MySQL 5 fut, Apache webkiszolgálóval. Mind a 3 CMS telepítése könnyen ment, egyik se volt több pár percnél. Mindegyik CMS-nél a tesztelt webes alkalmazások legfrissebb verzióját telepítettem, hibátlanul elindult az összes, nem kellett rendszergazdai segítséget kérnem a tárhely beállításaihoz.

Ha csak magukat a plugineket nézzük, akkor nem lehet egyértelműen kijelenteni, hogy az egyik nagyon jó, másik pedig semmire se való. Mivel mindegyik bővítményként épül be az adott CMS-be, sokkal jobban az fogja meghatározni a döntésünket, hogy melyik CMS rendszert preferáljuk. Tapasztalataim alapján illetve a szakdolgozatomban vizsgált példánál, mind a 3 CMS-hez tartozó webes alkalmazásokkal elérhető ugyan az a eredmény, csak a módja más. Hiába kell sokkal több kiegészítő Joomla! vagy Drupal alá, ha eddig nem szerettük a WordPress-t, akkor ezután se fogjuk megkedvelni. Viszont mind a 3 témakörhöz tartozó webes alkalmazásokat sikerült letesztelnem, így mindenki el tudja szabadon dönteni a szakdolgozatom alapján, hogy melyik bővítmény a megfelelő számára.

Igyekeztem a WordPress-es személyes ismereteimet minél jobban bemutatni konkrét példákkal, honlapokkal. A WordPress-el nagyon könnyű tartalmat szolgáltatni, akár magánjellelű akár céges honlapról van szó. Mikor még csak ismerkedtem a WordPress-el, akkor pontosan a webes alkalmazások támogatása miatt döntöttem mellette: hiába kellett egyre komplexebb feladatokat megoldani, nem volt olyan probléma, amit ne tudtam volna megoldani a WordPress-hez már előre megírt webes alkalmazásokkal. Aki még csak most ismerkedik a honlap készítéssel, vagy szeretne átállni egy új CMS-re, a WordPress-t tudom mindenképp ajánlani. Mint az előző fejezetekben is bemutattam, minden témakörhöz írtak hozzá plugint, és mindegyiknek meg van az a közös tulajdonsága, hogy kezelésük egyszerű, már az első használatkor minden átlátható, jól dokumentáltak.

Remélem a szakdolgozatommal elősegítettem a választást, és mindenki megtalálja a számára megfelelő webes alkalmazást.

Köszönetnyilvánítás

Ezúton is szeretnék köszönetet mondani mindazoknak, akik segítséget nyújtottak szakdolgozatom elkészítésében.

Külön köszönet illeti meg konzulens tanárait, Pere Zsoltot és Dr. Tornai Róbertet, akik hasznos tanácsaikkal és építő jellegű észrevételeikkel egyengették a dolgozatom megszületésének rögös útját.

Hálával tartozom szüleimnek, akik türelemmel viseltettek irántam és erkölcsi támogatásukkal ösztönöztek a szakdolgozat elkészítésének minden fázisában.

Felhasznált online irodalom

- [1] http://hu.wikipedia.org/wiki/Tartalomkezelő_rendszer
- [2] http://cms.whysoft.hu/gyik/mi_a_php.html
- [3] <http://dokumentacio.word-press.hu/a-wordpress-blogrendszerrol>
- [4] http://hu.wikipedia.org/wiki/GNU_General_Public_License
- [6] <http://hu.wikipedia.org/wiki/Joomla!>
- [7] <http://hu.wikipedia.org/wiki/Drupal>
- [9] <http://novoportal.hu/cikkek/leirasok/38-phocagalleryglobalwatermark.html>
- [10] http://codex.gallery2.org/Gallery2:How_to_add_adsense

Felhasznált írott irodalom

- [5] Professional WordPress, írta Hal Stern, David Damstra, Brad Williams, Wiley kiadó
2009. év
- [8] Using Drupal, Angela Byron, Addison Berry, Nathan Haug, Jeff Eaton, James Walker és
Jeff Robbins,

Felhasznált képek, screenshotok

Szakedolgozatomban ahol a képeknél nincs forrás megjelölve, azokat én magam készítettem, minden más képnél, a kép aláírásban megtalálható a forrás.